

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr.

Wilno, dnia 6 marca 1935 r.

1239.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

1. "Ostsee Beobachter" o stosunku prasy niemieckiej do Litwy.

Dział. Str.

I. 1.

K r o n i k a.

2. Wieczór litewski w Helsinkach.
3. Odczyt o Litwie dla żołnierzy fińskich.
4. Kolejne wystąpienie "Voelkische Beobachter" przeciwko Litwie.
5. Głos bułgarski o Litwie.

" "

" "

" "

" "

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENNETRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

6. "Liet.Aidas" o szkodliwości plotkarstwa.

III. "

K r o n i k a.

7. Areszty wśród woldemarasowców.

" 2

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

8. Z działalności kłajpedzkiego sejmiku powiatowego. VII. "
9. Redukcja emerytur w powiatowym samorządzie kłajpedzkim " "
10. Zjazd prezesów oddziałów młodzieży narodowej. " "
11. Liczba obcokrajowców w Kłajpedzie. " "

BIULETYN KRAJOWY

WILNO

WILNO, dnia 8 marca 1935 r.

WILNO, dnia 8 marca 1935 r.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ

1. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.
K. P. O. N. I. K. S.
2. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.
3. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.
4. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.
5. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WNESTRANEJ

1. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.
K. P. O. N. I. K. S.
2. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.

VII. SPRAWY KRAJOWE

- K. P. O. N. I. K. S.
1. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.
2. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.
3. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.
4. "Gazeta Polska" o stosunku sprawy litewskiej do Litwy.

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"Ostsee Beobachter" o stosunku prasy niemieckiej do Litwy. Pismo litewskie w języku niemieckim w Kłajpedzie "Ostsee Beobachter" Nr. 51 z 3.III.35 r. poświęca artykuł wstępny p.t. "Kłamstwa i oszczerstwa prasy niemieckiej" stosunkom litewsko-niemieckim. Streszczenie:

W ujednolitej prasie brunatnej pojawił się w tych dniach potok oszczerczych artykułów w stosunku do Litwy. Mimo iż artykuły noszą różne tytułki, nie ulega wątpliwości, że pochodzą one z jednego źródła i różnią się jedynie w wyrażeniach. Na zachodzie czy na wschodzie, na południu czy na północy Trzeciej Rzeszy, wszędzie się napotyka jednakowe artykuły ordynarne i brudne, zawierające niesłychane i fałszywe oskarżenia i kłamstwa w stosunku do Litwy i wykazujące zdumiewającą ignorancję. Jedne artykuły noszą tytuł "Radykalna akcja litewszczenia Kłajpedy", inne "Wykaz grzechów Litwy", jeszcze inne "Między Azją a Europą" lub też "Nowe pogwałcenia prawa przez litewskich władców". Wszystkie te artykuły są nasycone narodowo-socjalistyczną demagogią, która nie cofa się przed żadnym kłamstwem, żadną brutalnością i pospolitością, byleby tylko zastrzyknąć obywatelom jad nienawiści do Litwy.

Prym wodzi w tym względzie "Voelkische Beobachter". Twierdzi on, że Litwa gwałci kłajpedzkie prawa i układy, przez co kładzie na stół jako stawkę własne bezpieczeństwo.

Świat oddawna już wie, do czego Niemcy zmierzają, stosując zwzględem Litwy swą podszczuwającą propagandę. Świat już zna te metody, gdyż poznał je w Austrii, Szlezvigu, Alzacji, Lotaryngji itd. Litwa odczuwa te metody codziennie. W stolicach państw, które należą do frontu pokojowego ta niemiecka propaganda podszczuwania i fałszów będzie odpowiednio oceniona. Wiadomą jest rzeczą, że propaganda ta ma na celu przyłączenie Kłajpedy do Trzeciej Rzeszy. Litwini mają się jednak na baczności i będą się przeciwko tej propagandzie bronić.

K r o n i k a.

Wieczór litewski w Helsinkach. "L.Aidas" Nr. 50 /III.35 r./: 27 lutego fiński związek kobiet zorganizował w Helsinkach wieczór litewski. Na program wieczoru złożył się odczyt ks. Sobolewskiego w sprawie pieśni i pieśniarzy litewskich. W wieczorze wzięło udział około 200 gości.

Odczyt o Litwie dla żołnierzy fińskich. "L.Aidas" Nr. 50 /III.35 r./: Z inicjatywy naczelnego redaktora pisma "Suomen Sotilas" Tiivola odbył się w Helsinkach odczyt o Litwie dla żołnierzy fińskich w liczbie około 800.

Kolejne wystąpienie "Voelkische Beobachter" przeciwko Litwie. "L.Aidas" Nr. 50 /III.35 r./: "Voelkische Beobachter", rozważając sprawę bezpieczeństwa Europy Wschodniej, dochodzi do wniosku, że niebezpieczeństwo to może zachodzić jedynie powodu litewskiej polityki gwałtu na obszarze Kłajpedy. Sowiety zawarły bowiem pakt o nieagresji ze wszystkimi sąsiadami zachodnimi. Stosunki Niemiec ze wszystkimi państwami wschodnimi są również w porządku, za wyjątkiem Litwy, która prowadzi na terenie Kłajpedy politykę łamania praw i z tego względu jest istnym ogniskiem niepokoju. Interwencja państw sygnatarjuszy mogłaby ten stan rzeczy zmienić.

Głos bułgarski o Litwie. "L.Aidas" Nr. 50 /III.35 r./: Korespondent pisma bułgarskiego "Kambana" uzyskał wywiad u posła litewskiego w Pradze Turauskasa. P. Turauskas wyraził się, iż jest mu przyjemnie mówić z przedstawicielem prasy bułgarskiej, gdyż sympatje Litwy dla narodu bułgarskiego są dosyć dawne. Już w 1879 roku pionier odrodzenia Litwy dr. Basanowicz, chroniąc się przed prześladowaniami rządu carskiego zamieszkał w Bułgarji.

W związku z uzyskanym wywiadem "Kambana" zamieściło obszerny ilustrowany artykuł o Litwie.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WENĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

"Liet. Aidas" o szkodziwości plotkarsstwa. "L.Aidas" Nr. 50 z dn. 1.III.35 r. Artykuł p.t. "Wrogowie opinii publicznej". Streszczenie:

Niejednokrotnie już w "L.Aidas" poruszana była sprawa elementów społecznych, które nie licząc się z żadnym poczuciem odpowie-

działności, rozpuszczają najróżniejsze plotki. Być może, iż niekiedy plotki te rozpuszczane są nie ze złej woli, a poprostu wskutek nieorientowania się w sytuacji, temniemniej szkodliwość tych plotek wcale się od tego nie zmniejsza. W społeczeństwie litewkiem, zarówno w mieście jak na wsi, zaniżowanie do plotek i wierzenie im stały się wprost epidemją, gorszą od epidemii choroby. Z chorobami bowiem można walczyć zapomocą środków konkretnych, zaś do walki z plotkami skutecznych środków prawie niema.

Różne mogą być przyczyny tej epidemii. Niektórzy obywatele szerzą plotki z braku orientacji lub przez lekkomyślność, inni znów fabrykują plotki świadomie, ze złej woli, mając wyraźny cel: maczenie opinii publicznej, szkodenie państwu i narodowi. Są wreszcie ludzie, którzy z rozpuszczania plotek uczynili swoiste rzemiosło.

Najważniejszą jednak przyczyną rozpuszczania i upodoba-
nia do plotek jest upodobanie do zapatrywania się na przejawy życia państwowego i społecznego przez okulary osobiste. Niejednemu obywatelowi Litwy wydaje się, że państwo to on sam. Jeżeli w życiu państwowym, społecznym i kulturalnym robi się nie tak jak on chce, w takim razie wszystko jest godne potępienia i krytyki. Z tego się rodzi niezadowolenie, różne komentarze i t.d. Wiele plotek rodzi się też z urażonej ambicji.

Najważniejszą bronią w walce z epidemją plotek jest samo społeczeństwo. Wszyscy ci, którym zależy na autorytecie państwa i honorze narodu, muszą się skupić w jednolity front i stawić jaknajbardziej stanowczo czoło plotkarzom. Zwłaszcza pamiętać o tem należy w chwili obecnej, kiedy siły całego narodu muszą być naprężone do walki o jego prawa.-

K r o n i k a.

A r e s z t y w ś r ó d w o l d e m a r a s o w c ó w. W Kownie aresztowano kilku głównych przewodców dokonanej w dniu 7.VI.34 r. próby zamachu wojskowego. Wśród aresztowanych znajduje się lotnik Piragus, który pierwszy spośród przewodców zamachu wyraził swą skruczę i mianowany był następnie kierownikiem litewskiej szkoły szybowców. Podczas rewizji w mieszkaniu lotnika znaleziono przygotowane przez Piragusa odezwy na rzecz Woldemerasa.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

Z d z i a ł a l n o ś c i k ł a j p e d z k i e g o s e j m i k u p o w i a t o w e g o. "L.Aidas" Nr.50 /III.35 r./: Na posiedzeniu kłajpedzkiego sejmiku powiatowego rozpatrywano ostatnio sprawę zmiany ustawy o wynagrodzeniu strat, jakie ponieśli właściciele pól i pastwisk wskutek wypasania ich przez cudze bydło. Na posiedzeniu sejmiku obecni byli tylko przedstawiciele frakcji litewskiej, podczas gdy inni członkowie sejmiku nie tylko nie przybyli, lecz swej nieobecności nawet nie uzasadnili. W związku z tem naczelnik powiatu Toliszius podkreślił, że praca z takimi przedstawicielami sejmiku jest bardzo ciężka.-

R e d u k c j a e m e r y t u r w p o w i a t o w y m s a m o r z a d z i e k ł a j p e d z k i m. "L.Aidas" Nr.50 /III.35 r./: Zdaniem prezesa Rady sejmiku powiatowego w Kłajpedzie Tolisziusa zachodzi potrzeba zmniejszenia emerytur niektórym byłym urzędnikom samorządu powiatowego. Niektórzy z nich pobierają bowiem emerytury w wysokości przedwojennej, przewyższającej znacznie dzisiejsze płace urzędników tych samych kategorii.-

Z j a z d p r e z e s ó w o d d z i a ł ó w m ł o d z i e ż y n a r o d o w e j. "L.Aidas" Nr.50 /III.35 r./: W tych dniach odbył się w Szyłokarczmie zjazd prezesów oddziałów młodzieży narodowej. Na zjeździe poruszane były sprawy taktyczne i organizacyjne.-

L i c z b a o b c o k r a j o w c ó w w K ł a j p e d z i e. "L.Aidas" Nr.50 /III.35 r./: 1 lutego 1935 r. liczba obcokrajowców w Kłajpedzie wynosiła 4.044 osoby, z czego 2.857 obywateli niemieckich, 128 obywateli łotewskich, 125 obywateli czechosłowackich, 41 szwajcarskich, 16 angielskich, 12 amerykańskich i t.d. 758 osób nie posiadało żadnego obywatelstwa.-

działalności, rozpuszczając najdroższe płotki. Być może, iż nie-
kiedy płotki te rozpuszczane są nie ze złą woli, a po prostu waku-
tek nieporozumienia się w swych celach, tembardziej, że w tym
płotek wcale się od tego nie zamierzają. W społeczeństwie litewskim
zgodno w miarę jak na wsi, zamieszkuje do płotek i wierzanie im
stały się wręcz epickimi, gorzej od epickiej choroby. Z chorobami
bowiem można walczyć, z chorobami epickimi natomiast, zaś do walki z
płotkami skutecznych środków prawie nie ma.

Różne mogą być przyczyny tej epickiej, niekiedy opiewanej
szeregi płotki z braku orientacji lub przez lekkość, inni
znów zabijają płotki, widząc, że złą woli, a nie witalny cel.
Wracając do publicystyki, szkoda nie pisać o narodach, że wresz-
cie ludzie, którzy z rozpuszczaniem płotek uczynili swoje re-
misio.

Katowicki, jednak przetrzymując rozpuszczanie i upodobanie
nie do płotek jest upodobanie do rozpuszczania się nie przez wycie
państwowe i społeczne przez okulary społeczne. W tym samym opowie-
ściu litwy wydają się, że podobno to on sam. Jeżeli w tym państwo-
wie, społeczeństwo i kulturowe robi się nie tak jak on chce, w tym
realizacja jest jego potęgą i krytyką. Z tego się robi
niezgodność, różna konsekwencja i t.d. Jeśli płotek robi się
z własnej woli.

W katowickim, podobnie w wojcie z epickimi płotek jest samo spo-
sobem. Wzajemnie, którymi zależą na europejskiej państwie i mo-
narchii, może się skupić w jednolity front i stać się jednolitym
krajem, stanowiącym całość państwa. Wskazując na to, że należy
w chwili obecnej, kiedy się całego narodu, musi być naprężona do
walki o jego prawa.

K r o t k i

A r e s z t y w ó d w o l e m a r s a o w ó d w. W. Kowale
zawieszono kilka godzinnych przesłuchań dokonanej w dniu 7.VI.84 r.
grupy koczowniczej. Wśród przesłuchanych znajdują się Janina
Pisarska, który pisał o grupie przesłuchań w swoim wywiadzie
skrope i minutowy był następny kłopotliwy litewski, który
zawieszono. Podczas realizacji w miasteczku Janina znalazła przyno-
szone przez Pisarską obawy na temat Kowalewicz.

VII. SPRAWY KULTURALNE

K r o t k i

Z d a t a 1 n o 3 1 K i a 1 p e d 3 K i a 1 e o s e 1 m i
K u p o w i a t o w e g o "L. Albas" Nr. 80 /III.85 r. /W. Albas
Gazeta Kijowskiego sejmiku powiatowego rozprawy o ostatnio
zgrupowaniu grupy o wyznaczeniu straci, jakie poniosła w
ciągu 101 i postawiają wyznaczenie ich przez siebie
Na podstawie sejmiku opactwa byli tylko przedstawiciele grupy
litewskiej, podczas gdy inni członkowie sejmiku nie byli przy-
byli, lecz w tej chwili nie uczestniczyli. W związku z
tym sejmik powiatu Litewski podjął, że prace z takimi
przedstawicielami sejmiku jest bardzo ciężką.

R e d u k c j e e r y t u r w p o w i a t o w y m 2 3
m o r a d 3 i e K i a 1 p e d 3 K i a 1 e "L. Albas" Nr. 80 /III.85 r.
Zgodnie z przepisami sejmiku powiatowego w Kijowskim Litewskim
zgodnie z potrzebą zmniejszenia budżetu powiatu Litewskiego
sejmik powiatowy. Wskazując na to, że powiat Litewski
ty w wysokości przedłożonej, przewidywanej zmianie budżetu
placę urzędników tych samych kategorii.
Z t e d p r a s 3 6 w o d 3 1 e 1 3 6 w m i o d 3 1 e 3 y
n a r o d 3 1 e "L. Albas" Nr. 80 /III.85 r. /W. Albas
był się w Kijowskim, a przed przesłuchaniem niedługo nato-
dwoj. Na starcie poruszone były sprawy polityczne i organizacyj-
ne.

L i c e b o d o k r 3 6 w o d 3 1 e 1 3 6 w m i o d 3 1 e 3 y
"L. Albas" Nr. 80 /III.85 r. /1 lutego 1985 r. Liczba opublikowanych
w Kijowskim wyniosła 4.044 osoby, z czego 8.687 opublikowanych
kraj, 198 opublikowanych, 195 opublikowanych, 18 opublikowanych
41 opublikowanych, 18 opublikowanych, 18 opublikowanych
758 osób nie posiadało żadnego opublikowania.